

Науковий реферат статті Корнейчука Б. В. "Критика націоналізму в працях М. І. Туган-Барановського"

Досліджено погляди М. І. Туган-Барановського на роль національного чинника економічного розвитку. Мета статті – довести, що великому вченому були чужі націоналістичні погляди, які йому необґрунтовано приписують деякі автори. Для цього в статті досліджено його роботи "Антисемітизм у сучасній Росії" і "Теоретичні основи марксизму", проаналізовано суспільну і публіцистичну діяльність, використано мемуарні матеріали. Інформаційною основою статті є матеріали збірника "Невідомий М. І. Туган-Барановський" (Санкт-Петербург, 2008), який містить раніше невідомі матеріали про вченого, що становлять великий інтерес для дослідників його наукової творчості. Показано, що вчений бачив причину антисемітизму в жорсткій конкуренції на багатонаціональних ринках, досліджено теоретичні розбіжності вченого з В. Зомбартом і П. Б. Струве щодо національних аспектів економічної теорії, викладено його позиція про визначальну роль економічних чинників у походженні національних особливостей. Доведено негативне ставлення вченого до антисемітизму і великодержавного шовінізму, наведено дані про підтримку ним принципів свободи міжнародної торгівлі і свободи національного самовизначення, розглянуто філософські основи його концепції "етичного соціалізму". Зроблено висновок, що в соціально-економічних поглядах М. І. Туган-Барановського відсутні елементи націоналізму. У період економічної кризи, коли в суспільстві посилюється вплив націоналістичних сил, висновки статті будуть сприяти оздоровленню умов і стабілізації соціально-економічного розвитку.

Література: 1. Неизвестный М. И. Туган-Барановский. – СПб. : Нестор-История, 2008. – 284 с. 2. Кондратьев Н. Д. Михаил Иванович Туган-Барановский / Кондратьев Н. Д. – Петроград : Колос, 1923. – 152, [2] с. – С. 121, 124. 3. Туган-Барановский М. И. Теоретические основы марксизма / Туган-Барановский М. И. – М. : УРСС, 2003. – 218 с. 4. Зомбарт В. Буржуа: Этюды по истории духовного развития современного экономического человека / Зомбарт В. ; [пер. с нем.]. – СПб. : Владимир Даль, 2005. – 636, [1] с. – С. 28, 144, 248, 264-267, 269. 5. Туган-Барановский М. И. Избранное. Периодические промышленные кризисы / Туган-Барановский М. И. – М. : Наука ; Росспэн, 1997. – С. 532. 6. К нашей анкете. Ответ проф. Ф. Е. Корша // Украинская жизнь. – 1913. – № 1. – С. 15. 7. К нашей анкете. Ответ проф. М. И. Туган-Барановского // Украинская жизнь. – 1914. – № 1. – С. 15. 8. Корнейчук Б. В. Экономические воззрения М. И. Туган-Барановского / Корнейчук Б. В. – СПб. : Наука, 2008. – 336 с.

Інформація про автора

Корнейчук Борис Васильович – докт. екон. наук, професор кафедри економічної теорії Санкт-Петербурзького філіалу Національного дослідного університету "Вища школа економіки" (190008, м. Санкт-Петербург, вул. Союза Печатників, 16, e-mail: bkorn59@mail.ru).